

24203

35585

СОЦІЯЛІСТИЧНА БІБЛІОТЕКА

КЛАСОВА БОРБА

Др. Татяна Грігоровіч.

Видане Української Федерації
Американської Соціалістичної
Партії.

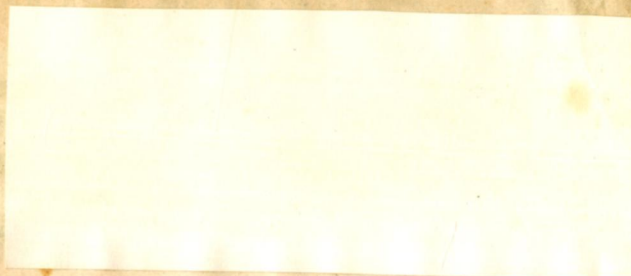
1919

ЦІНА 5 ЦЕНТІВ.

З ДРУКАРНІ "РОБІТНИКА".
222 East 5-th Street, New York, City.

2012
12.482
Львів. Бібліотека
АН. УРСР

Пролетарі всіх країн єднайтеся!

Др. Татяна Грігоровіч

КЛАСОВА БОРБА

ВИДАНЕ УКРАЇНСЬКОЇ ФЕ-
ДЕРАЦІЇ АМЕРИКАНСЬКОЇ
СОЦІАЛІСТИЧНОЇ ПАРТІЇ.

1919

З друкарні „РОБІТНИКА”

222 East 5-th Str. — New York, N. Y.

СЕКРЕТАРІАТ
Української Соціал-Демократичної Партії
У ЛЬВОВІ

323.2 (01)

80K

ЛВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА
АН УРСР
№ И 57202

КЛАСОВА БОРБА.

Найбільший і найчастіший закид, який підносять против соціал-демократів є той, що они "під'юджують", що, замість ширити любов і спокій, проповідують ненависть і неспокій. А доказують се наші противники: соціал-демократичною наукою о класовій борбі. На сей закид відповідають соціал-демократи ось чим: Не ми соціал-демократи, викликаємо класову борбу. Класова борба є вислідом суспільного порядку і існує від багатьох тисяч літ. 2. Ми, соціал-демократи, лише є тими, що робимо уважним робітничий нарід на сю класову борбу, щоби він, коли вже мусять бороти ся, не боров ся насліпо і щоби вийшов із борби побідником. 3. Як раз ми, соціал-демократи, хочемо знести класи а з ними класові борби та хочемо завести любов, справедливість і спокій на землі. Але щоби се досягнути, треба, щоби робітники дивили ся тверезими очима на світ. Правдивість сих трох точок докажу в слідуючім.

КЛАСИ І КЛАСОВІ БОРБИ.

Що се класа? Що се класова борба? Через класу розуміємо громаду людей, які звязані спільними господарськими (економічними) інтересами. В теперішнім капіталістичнім суспільнім порядку розріжняємо на приклад капіталістичну класу, до якої належать всі ті, що мають капітал під яким небудь видом чи то в ланах, чи в грошах, і що живють із приходу сего капіталу, а дальше робітничу класу, яка нічо не має лише свою робочу

силу і жиє з того, що продає ту свою робочу силу капіталістам. В межах капіталістичної громади можуть на приклад дідичі, фабриканти або лихварі себе взаємно поборювати, але против робітника мають они всі лише один інтерес. Они видушують з робітника о скільки мога праці, а скільки мога визискують они єго. Всі зиски чи то рента, профіт або процент, які они ховають до кишені се — як ми пізнійше пізнаємо — нічо иньше лише части тих продуктів (витворів), які робітники творять своєю працею. О скільки більше робітник творить, о скільки сильнійше єго визискують, о стільки богатші і могутнійші стають капіталісти. Тому всі капіталісти звязані одною спільною господарською звязею визиску. Тому творять они одну одноцільну клясу, клясу капіталістів, визискувачів, гнобителів. Так само діє ся з робітниками. Хоть-би як поодинокі робітники себе поборювали, то против капіталістів мають они всі один інтерес: як найменше дати себе визискати, щоби самому мати більшу участь в тім, що їх праця витворить. Також робітники звязані спільною господарською звязею і творять клясу для себе: **робітничу клясу, клясу визискуваних, гноблених.** Що є дві кляси мають зовсім противні інтереси, се є зрозумілою річю. Все богатство на землі повстало через людську працю, через робітників. Уділ в богатствах мають не лише робітники, які працюють, але також — і то в більшій мірі — капіталісти, які дармують. Се також ясне, що чим більше капіталісти собі присвоюють із сего богатства, тим менше лишає ся робітникам

і противно, чим більше робітники одержують із творива своєї праці, тим менше лишає ся для капіталістів. З відси походять ті вічні борби між клясою капіталістів а робітників. Капіталісти жадають великого зиску, низької платні і довгого робочого часу, робітники за то високої платні, короткого часу робочого а тому і малого зиску для капіталістів. Сі противні інтереси капіталістичної і робочої кляси викликають майже що дня, майже що години спори і борби, які називаємо **класовими борбами**. Сі борби, не мусять бути кровавими. Штрайки 1), бойкоти 2), льокавки 3), пасивна резистенція 4), се все класові борби. Спосіб, яким переводить ся класову борбу, бував в різних часах різним. Але класові борби, як нам показує історія людства, мусять бути всюди там, де є кляси і класові противеньства!

ЯК ПОВСТАЛИ КЛАСИ?

Не все було людство поділене на кляси. Був час, коли не було клас і класових противеньств. В працасах жив кождий нарід в дикости. В ній жили і наші предки. Учені описують нам життя сих диких, як они кочували по пралісах, шукаючи диких овсців, або полюючи звірів кождий своїм луком. Кілько кождий з тих диких зібрав овоців або уполював звірів, тільки мав до свого ужитку. Життя сих диких не було красне ані вигідне. Оно не ріжнить ся нічим від життя звірів. Так як межи звірятами, так і межи дикими приходить до кровавих борб, які тим кічають ся, що

дидь чоловік убиває другого або з'їдає его. Але чого в тих диких не було, се те, що в них один другого не визискував, не казав за себе працювати. Чому се так? Чи дикі люди були чеснішими і ліпшими як ми? Ні. Они себе взаїмо не визискували лише тому, бо они попросту не могли визискувати. Знаряди диких народів такі, що они ними із природи не могли більше видобути, лише стілько, що поодинокому до життя потрібно. Як же може таким робом один чоловік і ще працювати й на другого? Але людство не лишає ся вічно на сїм степені. З часом розуміє також дикий, що замість уганяти за дичиною, можна єї освоїти і плекати. З ловця стає він пастухом. А розвине ся его розум так, що він зуміє витворити нові знаряди і видобути із землі сам зиски, то стає він з часом рільником. Се з природним розвитком людства, що чоловік опановує чим раз то більше природу, єму стає чим раз лекше присвоювати собі достатком озочі природи. Але чоловік не вдсволяє ся лише тим, що его робота все лекша, все більше плодovита. Він радо зіпхав би цілу роботу на других. А тепер коли знаряди так удосконалені, що кождий чоловік більше витворює, як єму самому до життя потрібно, то се тим лекше. За дурня починають тепер уважати того, що убиває свого ворога або его з'їдає. Далеко розумнійше є, лишити его при житю, уживати его до роботи, бо в сей спосіб можна через ціле его жити мати з него користь. І так діяло ся. Скоро лише через уліпшєнє знарядів, повстала можливість де визиску, тоді перестав канібалїзм, т. зн. їдженє

людей. На єго місце наступило **рабство**. Рабство було першим способом панованя одного чоловіка над другим, першим способом твореня кляс.

КЛЯСИ І КЛЯСОВІ БОРБИ В СТАРИНІ.

В противеньстві до диких народів, у яких не було ніяких класових різниць, бачимо у старині, в часах невольництва дві різко відзначені кляси: невольників і їх властителів.

Властителі невольників, пани, не потребують вже більше, так як дикі, працювати до удержаня житя. Для них працюють вже тепер невольники. Невільник належав своєму панови, так як худоба або иньші річі' пан міг своїх невольників продати, бити навіть і убивати, а коли його ласка була їх годувати, то лише з тих причин, за яких годує ся худобу; він їх годував, щоби они могли ліпше на него робити.

Зразу не було великої різниці у способі житя між невольниками а їх панами. Але з розвитком знарядів і вартости праці ставала ся різниця щораз більша іменно збільшав ся щораз збиток і багатство панів коштом праці невольників.

В міру того, як властителі невольників будували собі величаві палати, окружені парками і городами, заїдали найсмачніші страви з золотих і срібних посудин і вживали всіх розкошій житя, ставало положенє невольників, що раз гірше, що раз більше невиносиме. Онї мусіли обробляти поля, стеречи худобу, сповняти всі домашні роботи, і то всьо лиш для того, щоби їх пани могли жити у роскошах. До того всього треба було побільшити число невольників. Бранці

воєнні вже не вистарчали для сего, тому почали полювати на людей, як на звірів.

Літописьці сих часів оповідають, що невільників згонювано чередами до панів, де їх чекала страшна судьба. Нап'ятовані горячим зелізом, зіскованими ногами, щоби не могли утікати, мусіли працювати цілу днину під дозором немилосердних наставників; на ніч замикано їх звичайно у пивницях, звідки нераз чути можна було стогін нещасливих, змішаний з брязкотом ланцюхів. За утечу карано розп'ятєм на хресті. За замордованє пана, карано смертю всю родину невільника. З невільником обходжено ся, як з худобою. Після слів одного римського пана, треба невільника так як вола годувати добре доки він може працювати. Не було-би се по господарски лишати єго в голоді а продавати єго можна, як зужитий плуг, коли він став нездібний до праці. Иньший властитель рабів сказав: "Раб мусить працювати або спати. Иньшим не сьміє займатися".

Варта згадати також і про те, що пани старали ся самі ввести між своїх невільників ворожнечу. Они не тримали невільників споріднених між собою, або одної нації. Ціль сего ясна. Они бояли ся єдності невільників.

Але і сі остророжности не помагали. Спільне терпінє вязало невільників тіснійше як всі иньші родинні і національні звязи.

І вже тоді лучили ся чужі собі невільники, щоби спільно бороти ся проти своїх гнобителів. Приходило до кривавих борб, які тревали нераз цілими роками, а ті борби що раз частійше при-

чинили ся немало до розпаду римського цісарства, де невільництво найбільше було розвинене.

Щож се за борби були між невільниками а їх властителями? Що їх викликало? Пани тодішні говорили: що невільники підбунтовано. Але ми, що знаємо добре передну історію сих борб, мусимо сказати, що викликали їх самі відносини. Се були природні борби між клясою гнобителів з одної сторони а клясою гноблених з другої. Одним словом, се були **клясові борби**.

Розуміє ся тоді був оден або кілька "провідників", котрі осьвідомлювали других і побуджували, їх до повстаня але ніколи-би не було до сих повстань прийшло, колиб невільники не були гноблені, колиб їх власний інтерес не спонукав їх до того.

Там де є кляси і клясові ріжницї, там мусять також бути і клясові борби.

КЛЯСИ І КЛЯСОВІ БОРБИ В ЧАСАХ СЕРЕДНО-ВІЧНИХ.

НА СЕЛІ.

Невільництво зістало знесене.

На місце невільництва настає у середних віках кріпацтво (панщина). Кріпак має до власного ужитку кусень землі з хатою. Правда дідичів до особи кріпака вже більше обмежені. І так приміром сьмів дідич продавати кріпаків лише разом

зі своїм добром. Але все таки дідич має необмежене право до праці і найбільшої частини зиску з праці кріпака. Кріпаки мусять три або і більше днів у тижні обробляти поле дідича і крім сего приносити панови данину всіякого рода з свого власного господарства.

З чого складали ті данини про се оповідають широко історики а ми обмежимо ся на тім, що скажемо одним словом, зі всього, що кріпак мав, що витворив своєю працею.

З початку уважали ті данини відшкодованєм за воєнну службу, яку сповнювали пани (шляхта). Але з часом війни ставали що раз рідші, панщизняний нарід итягнуто також у військову службу, а данини для дідича лишили ся.

Як бачимо і в середних віках ділила ся людність на клясу дідичів, які жили і збогачували ся коштом чужої праці, і на клясу кріпаків і мужиків, які терпіли і працювали, не на себе але на других, одним словом ділила ся на клясу визискувачів і визискуваних.

Щож було наслідком сего стану? Наслідком сего було, що середні віки оповідають нам про численні і часті бунти мужицкі, про криваві борби між дідичами а кріпаками.

Не є нашою задачею, оповідати про перебіг сих мужицких повстань. Найважнійше се, що они богато причинили ся до знесеня кріпацтва і є доказом, що там де існують кляси і клясові противеньства, є клясові борби неминучі.

Але середні віки переконують нас, що борби

клясові не мусять прибирати крований характер, що є і інші форми клясових борб. Побачимо се з дальшого.

У МІСТАХ.

Коли на селі мужики палили і нищили двори дідичів не щадячи і життя панів, відгравала ся по містах иньша боротьба і иньшими способами, іменно борба між майстрами і челядниками. Відносини між майстрами а челядниками були на початку середних віків чисто родинні. Челядника зачисляли до родини майстра і він мусів, як кождий иньший член родини, піддавати ся власті голови родини. Майстер мав право рішати про спосіб життя свого челядника, мав право його карати, навіть і бити але заразом був з'обовязаний учити його ремесла, давати йому харч і мешканє, дбати про него на случай недуги і т. и. Вправді всьо, що челядник своєю працею заробив належало майстрови, але челядник зносив се радо: він знав, що по якімсь означенім часі він сам стане майстром.

Але з часом і се змінило ся. Майстри додумали ся до сего, що багато вигіднійше є казати челядникам постійно на себе працювати, чим визволяти їх на майстрів і тим робити собі з них конкурентів у ремеслі. І тому стали вимагати що раз труднійших условин до визволення на майстра. В кінці дійшло до того, що право зістати майстром стало дідичним правом родини майстра, то значить, що лише члени родини майстра мали право зістати майстрами а всі иньші мусили ціле жите

служити челядниками у майстрів. З часом стали майстри майже зовсім усувати ся від роботи, займали ся більше публичними справами і звалили всю роботу на своїх челядників, збогачуючи ся їх коштом.

А клясова борба не дала також довго на себе ждати.

Доки челядники мали надію самі з часом стати майстрами доти терпіли визиск, довгий час термінованя і лиху заплату. Але коли побачили, що грозить їм постійний визиск, не хотіли далше сего терпіти. І подібно як на селі між дідичом і кріпаком, розгоріла і по помістах борба клясова між майстром і челядниками, але як вже згадувалисьмо, у цілком иньшій формі.

У борбі тій не був оружієм ані підпал, ані рабунок, ні знищенє, ні убійство. Они винайшли гіднійше, попри се не менш успішнійше средство борби се є: **організацію**. Челядники лучили ся у так звані "товариства" і страйком і бойкотом удавало ся їм часто вимусити від майстрів лїпшу платню, оден вільний день у тижни, зниженє кар, одним словом, змогли виєднати собі улєкшенє умовин праці.

Сей історичний факт є для нас великої ваги, бо доказує, що хотяй борба клясова мусить бути, там де є кляси і клясові ріжницї, то однак ті клясові борби у ріжних часах вести можна ріжним оружієм.

КЛАСИ І КЛАСОВІ ПРОТИВЕНЬСТВА У ТЕПЕРІШНОСТІ.

В році 1789. вибухла велика французска революція, в році 1848. німецька і австрійська. Они змели старі, середновічні відносини. Панщина, кріпацтво, цехи — усе знесено. Робітник зробився свободним Ніхто не смів назвати його своєю власністю, ніхто не міг примусити до роботи. Здавалося, що людство свободне вже від гноблення і визиску Та се не була дійсна свобода, бо до справдішної свободи не досить бути політично свободним, треба бути свободним і економічно. Що мав зробити робітник зі своєю свободою, маючи лиш силу до праці, коли другі, капіталісти, мали у своїх руках всі средства продукції то є землю, машини, знаряди, одним словом усе, що потрібно до праці. З самої свободи не годен жити, отже ті свободні робітники мусіли самі просити ся у капіталістів, щоби їм дозволили працювати своїми средствами продукції. Та капіталісти не були дурні. Они дозволили робітникам працювати своїми средствами продукції, але під услів'єм, щоби ділили ся зиском з їх праці. Робітник дістає за свою роботу якусь платню. Але ся платня не виносить тільки, кілько робітник дійсно своєю працею витверює. Найбільша частина з вартости його праці припадає класі капіталістів. Ділячам у формі ренти, промисловцям у формі зиску, лихварям у формі процентів. Всі ті роди зисків не є нічим иньшим, як лиш ріжними назвами тої частини вартости праці, якої робітникови не заплачено,

яку відтягнуто за дозвіл працювати чужими средствами продукції. Яка велика є ся надвишка, ся недоплачена робітникови частина вартости його праці, можна бачити з сего, що она вистарчає ді-дичам, промисловцям і лихварям вести розкішне житє, підчас коли робітник, котрий усе витворює своєю працею, мусить здоволити ся такою малою частиною, що ледве вистарчає на удержанє житя.

Що так дійсно є, доказує факт, що робітники ніколи не є в силі за платню, яку дістають, відкупити сей продукт, що витворили своєю працею. Коли-б всі робітники, заняті при будові дому а й ті, що працювали при достаччі матеріяліз до сего дому, зложили разом зароблений при тім гріш, то все таки не могли би заплатити вартости дому, який самі своєю працею зробили. Чому се так? Тому, що всі робітники вложили в сей дім більше праці, як їм заплачено і власне се більше є зиском підприємця.

Чи могла-б інакше якась частина людей вести не працюючи таке розкішне житє, коли в дійсности усе багатство є продуктом людської праці. Одні, що не працюють, мають лиш тому багатого, що другі, які виконують всю працю мають за мало, бо мусять найбільшу частину вартости своєї праці відступати там тим.

Так само, як в старині невольники, а в середних віках кріпаки, є тепер вільні робітники тими, яких працею збогачує ся пануюча кляса, властители средств продукції. Відмінна є лиш форма, у який веде ся се присвоюване чужих продуктів.

Коли у старині бачив кождий що власитель не-
вільників збогачував ся їх працею, коли і в серед-
них віках кождий знав, добре, що кріпаки най-
більшу частину своєї праці віддають дідичеві то
тепер, форма визиску так укрита, що кождий ка-
піталіст уходить ще за добродія робітників. І так
здаєть ся на око. Робітник просить капіталіста о
роботу, капіталіст йому дає роботу (тому і нази-
ває ся працьодавцем) і платить єму ще за роботу.
З виду самі добродійства! Але як підприємець за-
бирає робітничови частину продукту єго праці,
сего не бачить ніхто, се відчуває на своїй шкірі
лиш робітник і єго родина, які мимо тяжкої пра-
ці, ледве можуть вижити, підчас коли капіталіст,
і пальцем не рушивши напихає повні кишені. Але
хтож силує робітника до праці? Він-жеж свобод-
ний. Коли він думає, що капіталіст єго визискує,
най не працює у него! Та ми знаємо, що **голод** є
тим средством, що силує робітника до праці в
капіталіста. Зверхний примус вже не потрібний.
Голод сповнить сю задачу ліпше і основнійше.
Змушені голодом **мусять** робітники продавати ка-
піталістам свою робочу силу, мусять давати ся
визискувати. Отже економічно є робітник і тепер
так само не свободний як невольник і кріпак. **Сво-
біднійшою** стала лиш **кляса капіталістів**. Бо тепе-
рішній капіталіст є свободний навіть від тих обо-
в'язків, які мав пан для своїх невольників. Тепер
не потребує він навіть щадити сили робітника, бо
в случаю слабости або неспосібности до праці,
може єго підприємець викинути на двір а єго

місце заступити иньшим. Тому у теперішнім ладі суспільний визиск не знає границь. Робітник став простою машиною, з якої висисає ся зиск доки дасть ся, і яку викидає ся немилосердно, як непотрібну річ, коли далше до праці неспосібна. А чим сильнійше ся машина працює, чим скорше з'уживає ся, тим більше стають богацтва її власителя.

Се, що ми тут розказуємо, не є нашою видумкою. Се є дійсність, жите такє, як перед нашими очима відбуває ся. Сьмішно проте, коли хто говорить, що ссціал-демократи викликають клясові противеньства і клясову борбу. Ціла історія від старини аж до теперішности вказує нам що клясові ріжницї є витвором суспільних відносин. Сей факт не дасть ся заперечити. А також і клясова борба повстає сама з себе яко природний наслідок сих клясових ріжниць. Звісно, що робітник вже перед кількома століттями, перед тим, заки істнувала ще взагалї соціал-демократія, подібно як невільники і кріпаки, бунтували ся проти своїх визискувачів. Але що не знали причини своєї нужди, то боролись на вманя. Палили фабрики, нищили машини, вбивали дозорців, не знаючи, що не машини, фабрики або дозорці винні їх нужді, але винен сему цілий суспільний лад, який робить можливим визиск одних людей другими. Они бороли ся з розпуки, бороли ся на сліпо і тому мусіли в борбі полягчи. Соціал-демократія вносить тепер сьвідомість і сьвітло у вправді природну але сліпу і безплянову борбу. Робить она се то-

му, щоби силу робітника у тій борбі зробити успішнішою, на те, щоби він з тої борби вийшов побідним. Бо ся борба, як і кожда иньша, лиш тогді може бути успішна, коли борець знає з чого ся борба повстала, о що веде-ся і які средства у сій борбі є найуспішніші.

СВІДОМА І НЕСВІДОМА КЛАСОВА БОРБА.

Є се правом природи, що в кожній борбі му-сять побідити сильніший. Хто-ж є сильніший у борбі між капіталістом а робітником? Розуміє-ся, що капіталіст. Він-же є одним власителем продукції, ба що більше, по єго стороні є цілий суспільний розвиток. Конкуренція між робітника-ми ослаблює, як звісно силу робітників на користь капіталістів. Чим більший є попит за роботою у робітників, тим більше спадає платня, тим біль-ший визиск а з тим і зиск підприємця. Цілий от-же розвиток веде до того, що конкуренція між робітниками стає що раз більша. Коли у якійсь бранжі випровадить ся нову машину, то вона ви-гонить якусь частину робітників. Підприємець не потребує вже тільки робітників що перше. Часть з них лишає ся без хліба, шукає зарібку у иньшій фаху і робить знов конкуренцію робітникам инь-шої бранжі. Дальше. Через впровадженє машин і поділ роботи стала праця упрощена. Місце вив-чених фахово робітників можуть заступити невче-ні, місце мушин жінки, місце дорослих діти. Діти і жінки роблять конкуренцію своїм власним бать-кам і чоловікам і знижують через се платню. Кон-

куренцію збільшує ще і се, що з поміж підприємців самих стає велика часть робітниками. Сей підприємець, що не має досить грошей, щоби придбати для себе нових знарядів, нових машин, який словом не має капіталу, той не може так тано фабрикувати, як єго багатий сусід. Він не може, як го кажуть, з другими конкурувати, тому упадає і стає з часом самий робітником. Так само діє ся на селі. Через розробленє землі, через приріст тягарів, через довги і т. и. все менше і менше мужиків удержує ся з власної землі. Все більше число приневолене йти до чужих на роботу, через щ. вони побільшують число сільських або мійських робітників. Наслідки такі, що число робітників все більше, конкуренція межи робітниками все сильніша, положенє робітників все безраднійше а каси підприємців все повнїйші. Се мусілоби наступити, коли би робітники лишили ся неосвідомлені і коли би клясова борба була проваджена на сліпо межи особою капіталіста а особою робітника. Бо капіталіст яко одиниця сильний а робітник слабий, капіталіст могучий а робітник немічний. Цілком інакше виглядає, коли несвідома клясова боротьба стає свідомою. Коли робітники знають, до причина їх немочи, тоді й знайдуть засоби, щоби єї поборювати, доки не стануть сильнішою стороною в борбі. А се дуже можливе. Коли робітники яко одиниці не дорівняють в борбі з капіталістами, то вони яко цілість, яко кляса, стають непереможною, непобідимою силою. Хотяй би капіталісти не знати як величали

себе добродітелями робітників і носили гарне ім'я працьодавці, то коли робітники відкажуть їм свою силу, свою працю, коли капіталісти не зможуть собі присвоювати овочі чужої праці, то мусять згинуть. Правда, що без одного робітника може капіталіст обійти ся, скоро може дістати сто інших. Але що тоді, коли всі робітники стримають ся? Що зробить дідич зі своїми ланами, коли не буде кому їм обробляти? Що зробить капіталіст зі своїми машинами, коли їх не обслужить жадна рука людська? До чого здадуть ся лихвареві єго гроші, коли робота всюди спинена і єму ніхто гроші не опроцентує? Сильні і могуті против поодинокого робітника, стають ся капіталісти слабими податними против робітників яко кляси.

Треба щоби робітники зрозуміли, що не можна їм між собою конкурувати, що їм треба без різниці народности і віроісповідання лучити ся, організувати ся, спільно заступати свої жаданя. Треба, щоби они зрозуміли, що їм вести борбу з капіталістами не **поодинок**о лише гуртом, яко кляса. Тоді робітники дійдуть до сили і можуть вже в теперішнім ладі поліпшити свою долю. **Заводова** організація — дає їм можливість стати до борби против поодиноких підприємців і против цілих громад підприємців і покінчити єї з успіхом: вибороти для себе висшу платню, коротший робочий час, ліпші обходження, словом, ліпші умови праці. **Політичною** організацією можуть они перевести з успіхом борбу против цілої капіталістичної кляси, впливаючи через своїх заступників в парламенті, в соймах і інших політичних за-

конодатних тілах на ціле законодавство. Кождий робітник зрозуміє, чому ми соціал - демократи, кладемо тільки нагу на класову боротьбу, чому ми безнастанно кличемо робітників всіх народностей і віроісповідаць до злуки і єдності. Ми переконані, що робітництво зломить желізну силу капіталістів не поодинокі і не роз'єднані в віроісповідних і народних таборах, лише яко цілість, як єдина класа. Кождий робітник зрозуміє також, чим пахнуть ті політичні партії, що промовчують класову боротьбу, що підюджують робітників одної народности против другої. Всі ті партії, чи они називають себе християнськими соціалами, чи національними є ворогами робітників. Бо замість робітників зєднувати, підбурують они їх, так як в старині рабів, одних против других, щоб они розєднані і обезсилені підлягли в класовій боротьбі против капіталістів. По сім, чи якась партія признає класову боротьбу, чи ні, може робітник пізнати свого правдивого приятеля і свого ворога.

ЦІЛЕЮ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ Є ЗНЕСЕНЄ КЛАС І ЗАКІНЧЕНЄ КЛАСОВИХ БОРЬ.

Коли-б робітники під деякими услів'ями в теперішнім устрою мали в боротьбі успіхи, то се було би тільки до певної границі. Нехай-би й як росла робоча платня, нехай би й як вкорочував ся робочий час, доки є робітники і капіталісти, доки робітники примушені працювати чужими продукційними средствами, доти часть витвореного єго руками буде іти в кишені підприємців. Бо коли-би капіталісти не мали хісна з праці робітників, не

держали би їх ні одної хвильки. Як довго існують кляси, так довго буде визиск, хотя би єго сила зменьшала. Коли хочемо щоби один чоловік не визискував другого, то мусимо знести самі кляси. Існуванє кляси має, як ми бачили жерело в тім, що продукційні средства лежать в руках поодиноких людей і що другі, які не мають нічо лише працюючу силу, примушені піддавати ся визискови. Коли-би средства продукції належала не поодиноким особам але загалови, або иньшими словами, коли-би місце приватної власности заступила спільна громадянська власність, тогди визиск взагалі не міг би існувати. Коли-би кожний міг свобідно уживати средств продукції, тому що они до всіх належать, тоді ніхто не був-би змушений продавати ся другому на визиск. З другої сторони, коли ніхто не може средств продукційних назвати своєю власностию, бо они належать до всіх, тогді ніхто не буде мати власти казати другим на себе працювати, то є других визискувати. Зникнуть кляси, з ними і клясові ріжниці. Не буде лїнєхів, що збогачують ся чужим коштом, не буде визискувачів, ані визискуваних, гнобителїв ані гноблених, працьодавців ані їх робітників. Кожний здоровий дорослий чоловік мусів-би працювати не на користь одної групи капіталістів але в хосен цілого загалу, а тим самим і у свій хосен. Аж тоді настане між людьми мир і любов, коли не зможе один над другими панувати. Спільно будуть працювати, але і спільно хіснувати ся овочами своєї праці. Теперішна власність,

яка опирає ся на капіталі і визиску, мусіла би бути знесена а на місце сеї своєї власности, або як її Лассаль слушно називає, чужої власности, настала би нова власність — **власність праці**. Сей суспільний лад, у яким средства продукції не належали би до поодиноких осіб але до вської суспільности, у яким не було би визиску ані клясової борби, такий суспільний лад називає ся соціялістичний а здійсненє сего ладу є, як звісно цілю соціял - демократії. Що ся ціль може здійснити ся, про те ручигь нам самий суспільний розвиток. Та-ж зменшує ся що раз число капіталістів, а збільшує ся число робітників, яких інтерес лежить у соціялізмі. А коли до чисельної переваги прилучить ся ще сила переконання, тогді ніхто не зможе поставити забори цілям робітництва. Отже як раз ми "соціял - демократи. "бунтівники", є тими, що хочуть знести клясові борби, і завести на землі мир, спокій і любов. Але власне тому не сьміємо бути сліпими, мусимо глядіти на жите отвертими очима і тепер існуючу клясову борбу вести відповідно до наших цілий. Коли "бунтом" є те, що ми збільшуємо громаду сьвідомих робітників, що їх єднаємо до борби і через се з'дане збільшуємо і гартуємо їх силу, то у тім значіно хочемо і дальше бути «бунтівниками».

Через клясову борбу до соціялізму — се наше гасло!

**ЗАМОВЛЯЙТЕ КНИЖКИ ВИДАНІ УКР.
ФЕДЕРАЦІЄЮ СОЦ. ПАРТІЇ!**

Основи соціалізму — К. Кавцкий ...	25ц
"Патріоти" — М. Тарновський	10
Продукція — Н. Каришев	10
Понятє і ціли соціалізму — Др. Богумір Шмераль	15
Робітничий співаник	15
Комуністичний маніфест — К. Маркс і Ф. Енгельс	25

Книгарням і літературним агентам 50%
опусту.

Відділам У. Ф. С. П. і товариствам
15% опусту.

Всім тим що замовляють тільки по од
ному примірникови кожного видання опу-
сту не даєсь.

Міняємо літературу з другими видав-
цями літератури, если така являєсь кори-
стною для робітничої кляси.

Висилку літератури оплачуємо самі.

Готові до друку слідуючі книжки:

3 програми комуністів (большевиків) —
Н. Бухарін.

Інтернаціонал і війна — Х. Раковський 10ц
Замовлення шлїть на адресу:

EX. COM. U. F. SOC. PARTY.

222 East 5th Street

New York, N. Y.

**ЗДОБУВАЙТЕ ПРАВО ДО ЖИТЯ!
ОРГАНІЗУЙТЕСЬ
ВСТУПАЙТЕ В СОЦІАЛІСТИЧНІ РЯДИ!
ТОВАРИШУ РОБІТНИКУ!**

Чи Вам добре живе ся? Чи Вам ніколи не докучає ніяка нужда? Чи Ви маєте ті права, які повинен мати кождий чоловік?

Здаєть ся, що на всі питання відповісте — ні!

Если отже так, то чому не стараєтесь помочи собі?

Чому не вступаєте в ряди соціалістичної партії, яка бореть ся за визвіл робітників з капіталістичної неволі?

Знайте, що тільки соціалістична партія є організацією робітників, з робітників і для робітників і що тільки в ній з'організовані, ви зможете доборотись справедливого порядку на сьвіті.

Частина робітників вже пустила ся в дорогу до кращого житя А що-ж ви? Лишиться далше в рабстві і неволі? Чи не прилучитесь до робітничої громади для спільної оборони?

Ні! Ви не лишиться по-заду. Коли не належите еще до нині, так зробите се тепер.

Вступайте в ряди Української Федерації соціалістичної Партії!

За інформаціями пишіть на адресу:

EX. COM. U. F. SOC. PARTY.

222 East 5th Street

New York, N. Y.

**Читайте одну робіт-
ничу часопись в Злучених
Державах Північної Аме-
рики. Орган Української
Фед. Соціялістич. Партії.**

„Робітник”

Ся часопись боронить інтереси працюю-
чих мас і бореть ся зі всіми галапасами і
ворогами робітничої кляси.

Коло неї гортують ся найсьвідомійші еле-
менти між українськими робітниками в
Америці, котрі розуміють потреби і клясові
змагання робітництва.

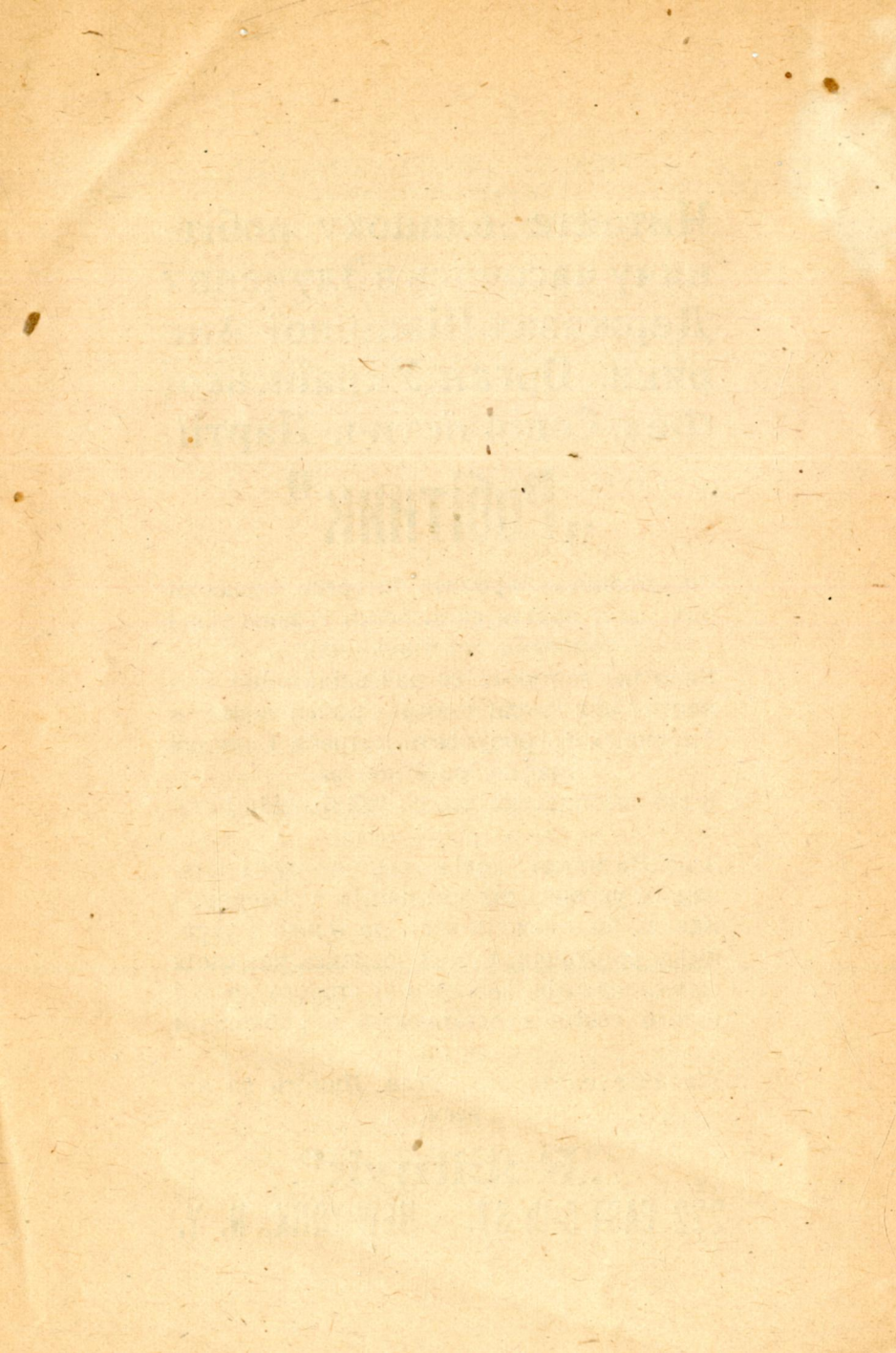
В сій часописі містять ся найцікавіші ста-
ті на різні теми.

З неї Ви можете довідатись про рух і жите
наших українських емігрантів в Америці і
Канаді, бо в кождім місті де тільки є укра-
їнські робітники, там ся часопись має своїх
кореспондентів. Новинки зі старого краю і
цілого сьвіта є освітлювані в робітничім
світлі.

Жадайте оказового числа. Пишіть на ад-
ресу:

„Robitnyk”

222 EAST 5-th ST. NEW YORK, N. Y.

И 57.202

СОЦІЯЛІСТИЧНА БІБЛІОТЕКА

КЛАСОВА БОРБА

Др. Татяна Грігоровіч.

Видане Української Федерації
Американської Соціалістичної
Партії.

1919

ЦІНА 5 ЦЕНТІВ.

З ДРУКАРНІ "РОБІТНИКА".
222 East 5-th Street, New York, City.

